

توافق جهانی برای اجتناب از جنگ ارز

برخلاف پیش‌بینی‌ها، 20 کشور قدرتمند اقتصاد جهان در مورد اصلاح سیاست‌های تعیین ارزش ارز به توافق رسیدند. در نشست گروه 20 پیشنهادهایی آمریکا برای محدود کردن موازنه بازرگانی میان صادرات و واردات مورد حمایت قرار نگرفت.

برخلاف پیش‌بینی‌ها، 20 کشور قدرتمند اقتصاد جهان در مورد اصلاح سیاست‌های تعیین ارزش ارز به توافق رسیدند. در نشست گروه 20 پیشنهادهایی آمریکا برای محدود کردن موازنه بازرگانی میان صادرات و واردات مورد حمایت قرار نگرفت. وزیران اقتصاد و دارایی و روسای بانک‌های مرکزی کشورهای موسوم به گروه 20 در دومین روز از نشست خود در شهر "کیونگ‌جو" کره جنوبی به توافقی دست یافتند که از سوی اغلب تحلیگران غیرمنتظره توصیف شده. مطابق این توافق ترکیب اعضای هیات مدیره صندوق بین‌المللی پول تغییر خواهد کرد.

پیشنهاد آمریکا

نشست مقام‌های مالی گروه 20 متأثر از بحث‌ها و مناقشه‌هایی بود که مدتی است بر سر سیاست‌های ارزی میان کشورهای مختلف درگرفته است. از این تنش‌ها به عنوان "جنگ ارز" یاد می‌شود. ایالات متحده آمریکا مدت‌هاست چین را متهم می‌کند ارزش برابری پول ملی خود، یوآن، را پایین نگه داشته و با این کار تجارت جهانی را به سود خود نامتعادل کرده است. چنین اتهام‌هایی از سوی ژاپن نیز متوجه کشور میزبان، کره جنوبی شده است.

با چنین پیش‌زمینه‌ای وزیر خزانه‌داری آمریکا با پیشنهادی به نشست کیونگ‌جو آمد تا جلوی کاهش ارزش ارزی ملی برخی از کشورها گرفته شود. آمریکا خواستار محدود کردن موازنه بازرگانی کشورها به حداکثر چهار درصد تولید ناخالص ملی آنها شده است.

تحول عظیم و تاریخی

پیشنهاد آمریکا نه تنها با استقبال چین روبرو نشد که مخالفت دیگر کشورهای صادرکننده را که موازنه بازرگانی مثبتی دارند در پی داشت. آلمان، ژاپن، کره جنوبی، روسیه و عربستان سعودی از جمله این کشورها و اعضای گروه 20 هستند. به رغم این مخالفت، اکثریت اعضای گروه 20 با جلوگیری از کاهش مصنوعی ارزش پول ملی در برابر ارزهای خارجی موافق هستند. ظاهراً یکی از دشواری‌ها یافتن راهکارهای مناسب برای نظارت بر نوسان‌های ارز در بازار بوده است. صندوق بین‌المللی پول مهمترین نهادی است که می‌تواند در این زمینه اقدام کند. به همین دلیل تغییر در ساختار این نهاد از اهمیت فراوانی برخوردار است. رئیس دوره‌ای صندوق تصمیم روز شنبه گروه 20 در مورد اصلاح ساختار این نهاد را "بسیار تاریخی" و "تحولی عظیم" خوانده است.

افزایش نفوذ کشورهای در حال توسعه

توافق‌نامه مقام‌های مالی گروه بیست قرار است در نشست سران این کشورها که سه هفته دیگر (11 و 12 نوامبر 2010) در سئول برگزار می‌شود به امضا برسد. ناظران تغییرات مورد توافق در ترکیب صندوق بین‌المللی پول را نشانه پذیرش واقعیت‌های اقتصاد جهانی ارزیابی می‌کنند. با این تحول شماری از غول‌های نوپای اقتصاد جهان در ارگان‌های تصمیم‌گیری این صندوق جایگاهی متناسب با موقعیت‌شان به دست می‌آورند.

187 کشور جهان عضو صندوق بین‌المللی پول هستند که میزان نفوذشان به توان اقتصادی آنها بستگی دارد. هشتاد درصد از آرای اعضای این صندوق در اختیار کشورهای گروه بیست قرار دارد. با تغییراتی که مورد توافق قرار گرفته سهم کشورهای دیگر که در حال گذار به جایگاه ابرقدرت‌های اقتصادی هستند در تصمیم‌گیری‌ها افزایش می‌یابد.

پرهیز از "جنگ ارز"

در ترکیب جدید، هیات مدیره صندوق از ده کشور تشکیل می‌شود که هند، برزیل و روسیه نیز در میان آنها قرار دارند. بنابر گزارش‌ها با اصلاحاتی که روز شنبه 23 اکتبر مورد توافق قرار گرفت صندوق بین‌المللی پول نقش فعال‌تر و موثرتری در نظارت بر سیاست‌های مالی کشورهای جهان خواهد داشت.

اکثریت کشورهای گروه 20 همچنین بر سر جلوگیری از "رقابت در کاهش ارزش ارز ملی" به توافق رسیده‌اند. در بیانیه‌ای که به این مناسبت منتشر شده تأکید می‌شود گروه 20 تمایل دارد، نرخ برابری ارزها به میزان بیشتری توسط رقابت آزاد اقتصادی تعیین شود و از کاهش رقابتی ارزش ارزی ملی فاصله بگیرد. اخیراً کارشناسان بین‌المللی ابراز نگرانی کرده‌اند با دخالت بیش از حد دولت‌ها و سیاستمداران در تعیین بهای ارزهای ملی یک "جنگ ارز" درگیرند و اقتصاد آزاد و رقابتی به خطر بیفتد.

دوچپه وله